

ბია ვოლსკი: „როგორც საკრებულოში, ისე პარტიაში და მერიაში მემი კოორდინაცია, მემი უმთავრესი მუშაობაა საქირო“

ალიონი. აგვისტოს თვის ყოველ პარასკევს, შაბათ-კვირას რამდენიმე შეხვედრას მართავენ საქართველოს პარლამენტის წევრები ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის დაბებისა და სოფლების მოსახლეობასთან. რამდენიმე შეხვედრას თავად პარლამენტის თავმჯდომარე არჩილ თალაკვაძე დაესწრო. ძირითადად შეხვედრებს პარლამენტის უმრავლესობის ლიდერი **გია ვოლსკი** უძღვევდა. შეხვედრებში მონაწილეობდნენ პარლამენტარები **გია გაჩეილაძე, თემურ ჭკუასელი, დიმიტრი ხუნდაძე, ნინო წილოსანი, ირაკლი ხახუბია, ილია წულაია, მინისტრის მოადგილეები, გურიის მხარის და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების ხელმძღვანელები.**

როგორც **გია ვოლსკი**მ თურნალისტებთან განაცხადა, ამ შეხვედრების მიზანი ადგილებზე არსებული პრობლემების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება იყო.

– „მოსახლეობასთან კომუნიკაცია არის ისეთი, რომელიც შეესაბამება იმ ინტერესებს, რაც ადგილზე მნიშვნელოვანია.“

სხვადასხვა სოფლებში სხვადასხვა პრობლემებია. იდენტური ძირითადად წყალი, ბუნებრივი აირი და სოფლის ან დაბის შიდა გზები, თხილის დაავადებებთან ბრძოლის და თხილის ჩამარცხების კარტელური გარიგების თემა იყო. მდინარისპირა სოფლები კარიერების თემს აპროტესტებდნენ.

პარლამენტის თავმჯდომარე არჩილ თალაკვაძემ სოფელ ნატანებში გამართულ შეხვედრებზე მოსახლეობას გააცნო ის საინფორმაციო, რასაც ისინი უნდა ელოდნენ უახლოეს ხანში მთავრობისაგან. ესენია: საპენსიო რეფორმა, უფასო მედიკამენტების ჩამონათვალის 300 ერთეულამდე გაზრდა, განათლების დარგის პრიორიტეტულობა (მომავალ წელს

განათლებას ქვეყნის ბიუჯეტის 25 პროცენტი მოხმარდება) და ა.შ.

– „ადამიანებს არ უნდა დაჰპირდე, თუ დაპირდები, უნდა შეასრულო“ – მიმართა **გია ვოლსკის** სოფელ სილაურში პედაგოგმა ზაირა გოგუაძემ.

– „ხმის მიცემის დროს ყველანი კარგები ხართ, დამთავრდება არჩევნები და არავის ვასოვართ“ (ვაჟა ჭანიშვილი, სოფ. ლიხაური).

– ხალხს ძარცვავენ თხილის ჩამარცხებები. რამდენი თანხა დაუვდა გლეხებს, რომ თხილის მოსავალი მიეღო. თითო სალი კეკალიც რომ არ ჩათვალოს გლეხს თხილის მიღებამ, 100 კილოგრამ თხილზე 50 ლარს ჰპარავენ.

ყოველთვის „მიმა მოდისო“ – არ გამოდგება არჩევნებზე, ხმა ხომ უნდა მოგვცეთ? – თქვა სოფელ ბაღდაძეში შეხვედრაზე ნოდარ ხომერიკმა.

სოფელ მაკანეთში, მოსახლეობასთან შეხვედრის დასრულების შემდეგ **გია ვოლსკის**თან ინტერვიუ ჩავეწერეთ. ვთავაზობთ გაზეთ „ალიონის“ მიერ დასრულ კითხვებს და პასუხებს:

– **ბატონო გია, ოზურგეთის**

ეობასთან შეხვედრის დასრულების შემდეგ **გია ვოლსკის**თან ინტერვიუ ჩავეწერეთ. ვთავაზობთ გაზეთ „ალიონის“ მიერ დასრულ კითხვებს და პასუხებს:

მუნიციპალიტეტში უმჯობესი თემა კარიერების საკითხი. სრული განუკითხაობა მდინარეების აუზებში. ათეულობით კომპანიაა შესული მდინარეების: სუფსის, ნატანების ბუჩუის, ბახვისწყლის,

გუბაზეულის ხეობებში. ისინი უმეტესად წესების დარღვევით მოიპოვებენ ქვადორს. კარიერების არასწორი ექსპლოატაციის

ალიონი

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი.

ყოველკვირეული გამოშვება. № 30 (10323) 9 სექტემბერი, 2019 წ. შასი 60 თეთრი.

გაზეთი გამოდის
1931 წლის 5 იანვრიდან

ინტერნეტ-ტელევიზია „TV ეპოქა“ პირდაპირი ეთერი საკრებულოს სხდომათა დარბაზიდან

მკითხველთა საყურადღებოდ!

უპირველესად, პოლიუს გიხდით, რომ თითქმის თვემანაპირის მანძილზე, ფინანსური პრობლემების გამო, ვერ შევძელით გაზეთის გამოშვება. მაგლობას გიხდით ერთგულებისათვის, პირადი შეხვედრებით, სატელეფონო ზარებითა და შეტყობინებებით გულშემატკივრობისთვის. იმედს გამოვთქვამთ, მხარის მასშტაბით უპირველესი გაზეთისადმი თქვენი გვერდით დგომა და კომუნიკაცია კიდევ უფრო ინტენსიურ ხასიათს მიიღებს, როგორც ხელმოწერებითა და ცალკეული ნომრების შექმნით, ისე კომპიუტერული საშუალებების, რამდენიმე სახის და განცხადებების მოწოდებით.

ფინანსური პრობლემების გადასაჭრელად, რამდენიმე შედეგად შედეგად ახალი მენეჯმენტი, მდგომარეობა რამდენადმე შეესაბამება, რამაც შესაძლებლობა მოგვცა, განვმარტოვებინა გაზეთის გამოცემა და გეგმავთ.

მკითხველთა, რომელთაც „ალიონი“ გამოფერილი ჰქონდათ მიმდინარე წლის დამკვეთის ჩათვლით, ხელმოწერები გაუბრუნებლად 2020 წლის შუა თვემარტამდე.

„მონიშნული“ გომისმთა, ანუ ახალი „კლონდაიკი“ აჭარა-გურჯისტის მთებში

კურორტი გომისმთა ვეკლონდონის იმ ნაწარმოებებს გვაგონებს, სადაც აღწერილია თუ როგორ დაიბრა მე-19 საუკუნის ბოლოს ათასობით ოქროსმამიებული ალასკისკენ, იუკონის ტერიტორიაზე, კლონდაიკში, სადაც ყველა მიწას იზოზავდა, თხრიდა და ოქროს ეძებდა.

მართალია, ვერჯერობით გომისმთაზე ოქროს ზოდები არ უპოვიათ, მაგრამ გადათხრილ-ჩაბეტონებული ლამაზი მთა-მინდვრები, განადგურებული მოცივის და შტერის ქვეტყე, რომელიც მეწყერული პროცესებიდან იცავს მთებს... მთა-გორაკებზე, მდინარის

ხეობაში თუ უშუალოდ კურორტზე ყველგან რკინა-ბეტონის თუ ხის მოსანიშნებია გაკეთებული. მთის მწვენი ხალიჩა მტრის ისრებისგან დაფარულ ბრძოლის ველს ჰგავს.

არ ვაპირებთ რაიმეს შევერადებას და ვიტყვი, რომ როგორც მხარის, ისე ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის დამოკიდებულება კურორტის ამ მდგომარეობამდე მიყვანაში, კრიტიკას იმსახურებს.

დავიწყეთ პოლიტიკური თემით: კურორტ გომისმთაზე საავარაკო სახლები ძირითადად ოზურგეთის, ქობულეთის და

შუახვევის მუნიციპალიტეტების მცხოვრებლებს ეკუთვნის. ყოველწლიურად აჭარის ხელისუფლება ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე (კურორტის გაღმა ნაწილში) აღნიშნავს სახალხო დღესასწაულს „შუამთობას“. ამ ღონისძიებას ესწრებიან აჭარის უმაღლესი ხელისუფლების პირველი პირები, საქართველოს პარლამენტის და აჭარის უზენაესი საბჭოს დეპუტატები, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების ხელმძღვანელები და ა.შ. წელს „შუამთობას“ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯ-

დომარე **თორნიკე რივაძე** ესწრებოდა. როგორ ფიქრობთ, პოლიტიკურად რამდენად სწორია, რომ ამ ღონისძიებას არ დასწრება არც გუბერნიის, არც ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის არც ერთი თანამდებობის პირი.

წინა წლებში კურორტის პოპულიზაციის მიზნით რამდენიმე ღონისძიება ტარდებოდა და მას ასეულობით ადამიანი ესწრებოდა. ბოლო პერიოდში ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მიერ გამართულ „გომისმთობას“ რამდენი ადამიანი დაესწრო?

ადგილობრივი ხელისუფლების ფასადური ღონისძიებები, რომელიც ტრაქტორით რამდენიმე სახლის ჩაბეტონებული ბოძების მოთხრით და რამდენიმე გამაფთხილებელი ბანერის დამონტაჟებით შემოიფარგლა, კურორტზე სიტუაციას ვერ ცვლის. პირიქით, ახლა გაძლიერებული ტემპით მიმდინარეობს ტრაქტორით მიწის თხრისა და ახალი ბოძების ჩაბეტონების სამუშაოები. ერთადერთი, რასაც მუნიციპალიტეტი კარგს აკეთებს, ეს არსებული შენობების დანომერის სამუშაოებია, თუმცა აქაც კითხვითი ნიშნები.

როგორც ჩანს, გაზეთ „ალიონის“ 9 ივლისის ნომერში გამოქვეყნებულმა სტატიამ „რა ხდება

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავთვით გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- გახსენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საკალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით - 2,40 ლარი, სამი თვით - 7,20 ლარი, 6 თვით -14,40 ლარი, ერთი წლით - 29,60 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუთორიზაციის შემთხვევაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას.

გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო მომსახურება
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
nugzarasatiani@rambler.ru
558 499100
საინფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი:
თემურ მარშანიშვილი
tem52@mail.ru
599 373515
კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
gia_77@mail.ru
551 576060
რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ებისკოპოსის ქ.№3
ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაინყეთ ყოველი ოჩმაბათი აციონზე
«ალიონი»

ბია ვოლსკი: „როგორც საკრებულოში, ისე პარტიაში და მერიაში მუშაობა კოორდინაცია, მუშაობა უმთავრესი მუშაობაა საჭირო“

შედეგად მოსახლეობა კარგავს ათეულბობით ჰექტარ სახნავ საფარულს. მდინარე ბუჯეთის ხეობაში დიდი ოდენობით ქვა-ღორღის მოპოვების გამო საფრთხე ექმნება ქალაქის წყალმომარაგებას. წიაღ-ისეული ეროვნული სააგენტო კი ახალ ლიცენზიებს გასცემს.

— ამ თემაზე მოსახლეობისაგან მოვისმინე სხვადასხვა სოფელში. რაც შეეხება პრობლემას, ზოგადად, ჩვენ აქ სწორედ იმისთვის ვართ ჩამოსული, რომ ინფორმაცია შევარგოთ, მოხდეს ამ ინფორმაციების კლასიფიკაცია და გადასაწყვეტად საკითხის დაყენება. თუ საექსპერტო სეფასები გაინტერესებთ, შეგიძლიათ ჰკითხოთ შესაბამის ექსპერტებს.

არის ინფორმაცია, რომ კარიერები ხელს უშლის ცეცხლში საკმარისი რაოდენობის წყლის დაგროვებას. მაგრამ ამისთვის, ზუსტი საექსპერტო შეფასებაა საჭირო. არ შეიძლება სოფელი იყოს უწყლოდ. ბუნებრივია, ქალაქის წყალმომარაგებასაც

არ უნდა შეეცქნას პრობლემას.

— როგორც ჩვენთვის ცნობილია, „ქართული ოცნების“ ოზურგეთის ოფისში დახურული შეხვედრა გაიმართა, სადაც თქვენ დაგიხვედრებოდა, რომ მიგანით თუ არა პარტია „ქართული ოცნების“ ოზურგეთის აქტიური „ოცნების“ გუნდის წევრებად?

— დახურული შეხვედრა იმიტომ არის დახურული, რომ დახურულია. მე ჩემს შეხვედრებს გეტყვი. რაიმეს საპროგრამო პარტი, კლიმატი ინტელექტუალური რესურსი გააჩნია და მს არის, როგორც საკრებულოში, ისე პარტიაში და მერიაში. მუშაობა კოორდინაცია, მუშაობა უმთავრესი მუშაობაა საჭირო.

— როგორც ჩვენთვის ცნობილია, დახურულ შეხვედრაზე ვითხრებ, რომ „ქართული ოცნების“ არა ერთ წევრს და მხარდამჭერს დაატოვებინეს სამსახური, როგორც მუნიციპალიტეტის მერიაში, ისე

ა(ა) ი-ებში. ზოგმა მოიგო სასამართლო პროცესი, მაგრამ დღეს ისინი სამსახურში არ არიან.

— როცა უკანონოდ ხდება სამსახურიდან გათავისუფლება, „ქართული ოცნების“ მხრიდან იქნება ეს გადაცდომა, თუ სხვა პარტიის, ამას მნიშვნელობა არ აქვს, არსებობს სასამართლო. მე აქ არ ვარ პარტიული შეფასებებისთვის ჩამოსული — ეს ერთი; მეორე — მე ვარ „ქართული ოცნების“ წარმომადგენელი; და მესამე — საკითხი არის ის, რომ „ქართული ოცნების“ წარმომადგენელს ამ არჩევნებში არ გაუმარჯვია — ოზურგეთის მერი ხალხმა აირჩია. გაიმარჯვა ადამიანმა, რომელიც მუშაობს, ბევრი ადამიანი ჰყავს კმაყოფილი, ბევრიც — უკმაყოფილო, მაგრამ ასეთი რამ არ ახასიათებს მართლ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტს. გაიმარჯვა, ხალხმა მხარი დაუჭირა და გადაწყვეტილება მიიღო ისე, როგორც თვითონ ჩათვალა საჭიროდ. მე მის პარტიულ პასუხისმგებლობას ვერ

დავყენებ. მით უმეტეს, ვერც შეფასებას ვაყენებ. შეფასება უნდა გააკეთოს სასამართლო, თუ უკანონოდ არის ვინმე გათავისუფლებული. მე ვიტყვი, რომ „ქართული ოცნების“ პარტიული ორგანიზაცია ოზურგეთში, - საზღვარს-გარეშე მდებარე, - არის საპროგრამო კლიმატი, საპროგრამო ინტელექტუალური, და კარგი იქნება, თუ ყველგან მუშაობს უმთავრესი მუშაობით იმუშავებენ. თუმცა, იქ არის ან შეიძლება იყოს, ისე როგორც ყველგან, რაღაც შიდა დაპირისპირებები. ასეა ყველგან — ამერიკაშიც და ავსტრალიაშიც და უარესი დაპირისპირებებიც არსებობს, ვიდრე საქართველოში, მაგრამ მთავარია, რომ ყველამ აიღოს ერთი მთავარი მიზანი და მთავარი ამოცანა დაისახოს — ემსახუროს ხალხს. ხალხისთვის გაწეული სამსახური არის ის ამოცანა, რაც აქვს შესასრულებელი ყველას და არჩევნების დროს, ხალხი ამას შეაფასებს.

ცნობად მიიღეს ბიუჯეტის შესრულების II კვარტლის ანგარიშის მიმოხილვა

ალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 4 სექტემბრის სხდომაზე ცნობად მიიღეს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის 2019 წლის ბიუჯეტის შესრულების II კვარტლის ანგარიშის მიმოხილვა.

დამტკიცებულ ბიუჯეტში II კვარტლის განმავლობაში განხორციელდა 2 ცვლილება: პირველი — საკრებულოს 9 იანვრის №1 დადგენილებით ცვლილება შევიდა სოციალური პროგრამებიდან დახმარებების გაცემის წესში. დამტკიცებული ბიუჯეტი არ გაზრდილა; მეორე — საკრებულოს 2019 წლის 13 მარტის №8 დადგენილებით, დამტკიცებული ბიუჯეტი გაიზარდა 2018 წლიდან გარდამავალი ნაშთებით და საქართველოს მთავრობის განკარგულებით გამოყოფილი თანხებით.

სულ შემოსავლებისა და გადასახდელების ნაწილში ბიუჯეტი გაიზარდა 16 154 702,43 ლარით.

II კვარტლის შემოსულობებმა, 2018 წლის გარდამავალი ნაშთების გარეშე, შეადგინა 17 797,4 ათასი ლარი, წლიური გეგმის 54,04 პროცენტით.

შემოსავლების წლიური გეგმა, ტრანსფერების გარეშე, შესრულებულია 74,48%-ით

ბიუჯეტის გადასახდელების გეგმა დახმარებების შემდეგ შეადგენს 40341,5 ათას ლარს. ფაქტურმა საკასო ხარჯებმა II კვარტლის მდგომარეობით შეადგინა 16 123,7 ათასი ლარი. კლიური გეგმის 39,96%.

სხდომაზე მიიღეს დადგენილება საკრებულოს „გენდერული თანასწორ-

ობის საბჭოს“ დებულების შესახებ საკრებულოს 7 მარტის №24 დადგენილებაში ცვლილების შესატანად საჯარო ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების თაობაზე.

მიიღეს განკარგულება „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული უძრავი ქონების სარგებლობის უფლება გადაცემაზე მუნიციპალიტეტის მერისთვის თანხმობის მიცემის შესახებ“; ასევე „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული მოძრავი ქონების სახელმწიფოსთვის საკრებულოში გადაცემის შესახებ“ — საკრებულოს 2019 წლის 3 ივლისის №48 განკარგულებაში ტექნიკური შეცდომის გასწორების თაობაზე.

შესაბამისი განკარგულება მიიღეს დღის წესრიგით გათვალისწინებულ მეხუთე საკითხზეც — „ევროპის მუნიციპალიტეტთა და რეგიონთა საბჭოს მიერ მიღებული „ევროპული ქარტია ადგილობრივ ცხოვრებაში ქალთა და მამაკაცთა თანასწორობის შესახებ“ შეთანხმებაზე ხელმოწერის და მასზე შეერთების შესახებ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერისთვის თანხმობის მიღების თაობაზე“.

ორიგენალური გამოდგა სხდომის დასკვნითი ნაწილი, სადაც პროექტით „თვითმმართველობა განათლებისათვის“ შედგა TV მეორეს საინფორმაციო პროგრამა „დღის ამბების“ პრეზენტაცია.

ინფრასტრუქტურული სამუშაოები მიმდინარეობს

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის 19 საჯარო სკოლაში სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს.

სამუშაოები დღეს გურიის მხარის სახელმწიფო რწმუნებულის პირველმა მოადგილემ, აკაკი შენგელიამ, ოზურგეთის მერის მოადგილესთან ოსიკო თოთბაძესთან ერთად დაათვალიერა.

ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, საკლასო ოთახები, სპორტ დარბაზები და სხვა სურტილები მოეწყობა.

პროექტების ჯამური ღირებულება 1 010 000 ლარს შეადგენს. სამუშაოები სწავლის დაწყებამდე დასრულდება და სასწავლო პროცესი 16 სექტემბერს განახლდება

ინტერნეტ-ტელევიზია „TV ეპორეს“ პირდაპირი ეთერი საკრებულოს სხდომათა დარბაზიდან

ალიონი. უპრეცედენტო ფაქტი დაფიქსირდა 4 სექტემბერს ოზურგეთში: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომის დასასრულს, ინტერნეტ ტელევიზია TV მეორემ, საკრებულოს ახალი პროექტის — „ჩვენი შექმნილი მომავლის“ ფარგლებში, დარბაზიდანვე, პირველი პირდაპირი ეთერი განახორციელა. გადაცემის წამყვანმა და ხსენებული ინტერნეტ-ტელევიზიის დამფუძნებელმა, სოფელ შრომის საჯარო სკოლის მეექვსეკლასელმა ავთო ზომერემ საინფორმაციო პროგრამაში „დღის ამბები“, დიალოგები გამართა პროექტის ინიციატორებთან — საკრებულოს თავმჯდომარე, ბატონ დავით დარჩიასთან და ფრაქცია „ქართული ოცნების“ თავმჯ-

დომარის მოადგილე მარიკა ჩხიკიანი-მელიანი: პროგრამაში თბილისიდან პირდაპირ ჩართო საკრებულოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის მეცნიერების, კულტურის და საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე გიორგი კლაძე. გადაცემის სტუმარი იყო წმინდა ნინოს სამრეკლო სკოლის კურსდამთავრებული და თავისუფალი უნივერსიტეტის სტუდენტი ასპროცენტანი სახელმწიფო განათლებაში მიღებული შთამბეჭდავი შედეგებისთვის ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი გადასცემს 3000 ლარს, ხოლო მის აღმზრდელ სკოლას — 1000 ლარს. სპორტული სახელები ინტერნეტ

ტელევიზიის მყურებლს გააცნო TV მეორეს სპორტულმა კომენტატორმა, სოფელ შრომის საჯარო სკოლის მეექვსეკლასელმა ლევან ბოლქვაძემ. გადაცემის წამყვანმა პირდაპირ ეთერში ციციხელი ყვავილების თაიგულით დაბადების დღე მიულოცა მარიკა ჩხიკიანი-მელიანი.

თემატურად მრავალფეროვან, სტრუქტურულად რთულ და ქრონომეტრული საკმაოდ ხანგრძლივ პირდაპირ ეთერს გადაცემის წამყვანმა ისე გაართვა თავი, როგორც მაღალი დონის პროფესიონალი.

ინტერნეტ-ტელევიზია TV მეორე, რომლის დამფუძნებელი, დირექტორი, პროდუსერი, რეჟისორი და რედაქტორი

ავთო ზომერია, უკვე ორი წელია მუშაობს.

მარიკა ჩხიკიანი-მელიანი თქმით, „ჩვენი შექმნილი მომავალი“ ნიჭიერი მოსწავლე ახალგაზრდობის აღმოჩენას ემსახურება, რომელთა საქმიანობას და თვითშემოქმედებას საკრებულო „თვითმმართველობა განათლებისათვის“ ფარგლებში წარმოაჩენს და პოპულიზაციას უწევს. სწორედ ასეთი ახალგაზრდები არიან ავთო ზომერია და ნინო ჩხიკიანი-მელიანი.

საგანმანათლებლო პროექტი „თვითმმართველობა განათლებისათვის“, რომლის მიზანი „მოქალაქეობრივი ცნობიერების პროცესში სასკოლო (სამოქალაქო) განათლების ხელშეწყობა“; სამომავლოდაც საინტერესო ღონისძიებებს გეგმავენ.

„მონიშნული“ გომისეთა, ანუ ახალი „კლონდაიკი“ აჭარა-ბურის მთებში

გომისმთაზე —უკანონო მშენებლობების ბუმი და თვალმისაცემი სხვაობა მეზობელი მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის შესაძლებლობებს შორის“ (ჩვენ ამ თემაზე შემდეგ ვწერდით გაზეთის ვებგვერდზე **ALION.GE**, ფეისბუქგვერდზე „გაზეთი ალიონი“) არათუ შეამცირა უკანონო მშენებლობების რაოდენობა, არამედ გაასამზავა. ამის მიზეზი? „მოვასწროთ“ ან „მიდი დროზე ჰქენი“... მედიის აქტიურობამ ვერ შეაჩერა ქაოსური

„ეს არის კატასტროფიული მდგომარეობა, რომელიც აშკარად არის გომისეთაზე“

—„მე ახლა პირდაპირ გომისმთიდან მოვდივარ... ეს არის კატასტროფიული მდგომარეობა, რომელიც აშკარად არის კურორტზე — წვიმის შემდეგ სოკოებივით ამოსული ქაოსური, უსახური, კანონის დარღვევით,

მშენებლობები, მხოლოდ ის ნაყოფი გამოიღო, რომ გავრცელებული ინფორმაციით, თუ ივლისის დასაწყისში ერთი სამოსახლო 1000 ლარის ფარგლებში ღირდა, ახლა 5 000 ლარს აჭარბებს. ამიტომაცაა, რომ მიწის ნაკვეთების მსურველები „დროულად“ ცდილობენ სასურველი ნაკვეთის „დაკოლვა“— ჩაბეტონებას, რომ მომავალ წელს უფრო სარფიანად გაყიდონ. გასულ ოთხშაბათს, შემთხვევით

მშენებლობები, მხოლოდ ის ნაყოფი გამოიღო, რომ გავრცელებული ინფორმაციით, თუ ივლისის დასაწყისში ერთი სამოსახლო 1000 ლარის ფარგლებში ღირდა, ახლა 5 000 ლარს აჭარბებს. ამიტომაცაა, რომ მიწის ნაკვეთების მსურველები „დროულად“ ცდილობენ სასურველი ნაკვეთის „დაკოლვა“— ჩაბეტონებას, რომ მომავალ წელს უფრო სარფიანად გაყიდონ. გასულ ოთხშაბათს, შემთხვევით

მშენებლობები, მხოლოდ ის ნაყოფი გამოიღო, რომ გავრცელებული ინფორმაციით, თუ ივლისის დასაწყისში ერთი სამოსახლო 1000 ლარის ფარგლებში ღირდა, ახლა 5 000 ლარს აჭარბებს. ამიტომაცაა, რომ მიწის ნაკვეთების მსურველები „დროულად“ ცდილობენ სასურველი ნაკვეთის „დაკოლვა“— ჩაბეტონებას, რომ მომავალ წელს უფრო სარფიანად გაყიდონ. გასულ ოთხშაბათს, შემთხვევით

მოწმე გავხდი იმისა, თუ როგორ მონიშნა კურორტის ცენტრში სახლის დასადგმელი ფართობი „Toyota RAV4 L“-ის მეტატონემ.

—1983 წელს შემდეგ აქ არ ვყოფილვარ. აქ ბაბუას ედგა სახლი. სხვები ისე ნიშნავენ და მე ბაბუასეული რატომ უნდა დავკარგო — თქვა შუახნის მამაკაცმა და მიუღიო ძალით დასცხო ნაჯახის ყუა თხილის სარს.

დღის განმავლობაში რამდენიმე პირი ებედა კურორტის უფროსს.

—ნომ არ იცით, სად ენახოთ ზურაბ ჩხარტიშვილი? —ჩვენ შეგვეკითხა მეზობელი მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთი მცხოვრები... სამწუხაროდ, დღის განმავლობაში ჩვენ ვერ შევძელით მისგან კურორტზე არსებული ვითარების შესახებ კომენტარის ჩაწერა. ამ დღეს გომისმთაზე წმ. იოანე თუხტიკელის ტაძრის მშენებლობაზე საბირკვლის გამაგრების მიზნით ბეტონის ღულას ასხამდნენ...

გვინდა აღვნიშნოთ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ზედამხედველობის განყოფილების ახალგაზრდა თანამშრომლების ზაზა მენაბდის, ბორის შავიშვილის და შემოქმედის ადმინისტრაციულ ერთეულში მერის წარმომადგენლის თანამშრომლის გოჩა ბურჭულაძის შესახებ, რომლებიც კურორტზე არსებული ნაგებობების დანომრას, ფოტო გადაღებას და მათი მეტატონეების დაღვენას აწარმოებენ. ისინი ყოველგვარ ამინდში მუშაობენ მათ უკვე 600 სახლზე მეტი აქვთ დანომრული.

ჩვენ კითხვითი ნიშნები ვასწენთ სტატიის დასაწყისში. მოვიყვანოთ მაგალითი.

1990 წელს, იმაჟამად არსებული წესების დაცვით, სოფელ ლიხაურში მცხოვრებმა ქეთევან რუსიევილიმა კურორტზე აიღო მიწის ნაკვეთი და იმ დროისათვის ძალიან კარგი კოტეჯი დადგა. მომდევნო წლებში ქვეყანაში სიტუაცია შეიცვალა, კურორტზე დაიწყო სახლების მოპარვა-დაწვის პროცესები.

სამშობრობა შეეძინა ქეთევანის სახლსაც, ამიტომ იგი იძულებული გახდა, რომ დეშალა და სოფელში ჩაეტანა კოტეჯი. ადგილზე დარჩა ჩაბეტონებული ასბესტის ბოძები და კიბე, თუმცა ზედამხედველობის სამსახურის სპეციალისტები მას ნომერს ვერ მიანიჭებენ, რადგან ის სახლის თუნდაც კარკასი არ დგას.

სამაგიეროდ ნომერს მიიღებენ ისინი, ვინც ადგილობრივი ხელისუფლების წახალისებით ან თვალის დახუჭვით სწრაფ ტემპში აგებენ კოტეჯებს. დღეს გომისმთაზე ეკონომიკურად შეძლებული და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან დაახლოებული ადამიანების „გრილია“.

—არ ვიცით, ვინ აშენებს ამ სახლს. ჩვენ დაქირავებული ხელოსნები ვართ და მეტატონის მხოლოდ სახელი ვიცით, — გვითხრა ერთ-ერთი სახლის მშენებლებმა ცენტრთან ახლოს. ასეთი „ვერმიცანა“ მეტატონეები ბევრია გომისმთაზე. მხოლოდ ისინი გვეუბნებიან ვინაობას, ვისაც აქ სააგარაკო სახლი ედგა და ახლა ახალს აგებდნენ.

ერთ-ერთ „მოაგარაკეს“ კურორტის გამომღმა და გაღმა მხარის გასაყარზე პირდაპირ კურორტის წყალმომარაგების მთავარი მაგისტრალი ჭასთან დაუდგამს სახლი, (?) ხოლო მეორეს გაღმა მთის

შუაგულში. ასეთი განაშენიანება კი პრობლემებს შეუქმნის ზამთრის კურორტზე ჩამოსულ მეთხილამურეებს, ექსტრემის მოყვარულებს.

ჩვენ არ ვიცით, კონკრეტულად ვინ იღებს ფულს გომისმთაზე განაშენიანებულ მშენებლობებში, მაგრამ ვხედავთ ერთს— ხელისუფლება ვერ აკონტროლებს კურორტზე არსებულ სიტუაციას. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ინფრასტრუქტურის კომისიის რეკომენდაციები მუნიციპალიტეტის მერიისაგან გათვალისწინებული არ არის. ასეთი თავხედობა და განუკითხაობა, რაც აშკარად კურორტზეა, მათგან პასუხებს ითხოვს.

—ახლა ქვეყანაში ქაოსია. ვის სცალია გომისმთისთვის. დასრულებდა სამთავრობო ცვლილებები და ალბათ მოკითხავენ ზოგ-ზოგს, — გვითხრა ერთ-ერთმა დამსვენებელმა, რომელიც კურორტის შემადგენელ ადგილას წმიდა იოანე თუხტიკელის სახელობის ტაძრის ფუნდამენტის გამაგრების სამუშაოებში მონაწილეობდა.

ნუგზარ ასათიანი

ჩართულობის ცენტრში აჭარა-გურიის რეგიონების ურუნალისტებთან საგანგებო ბრიფინგზე „ბაზმაროსა და გომისმთის განვითარებისა და სამოქალაქო პასუხისმგებლობის საზოგადოების“ თავმჯდომარე არმაზ ახვლედიანი.

გომისმთაზე აღვირახსნილი უმსგავსეობა არის ქვეყანაში არსებული უმძიმესი ეკონომიკური მდგომარეობის გამოძახილი. გადათხრილია ფერდობები, მწვანე ნარგავობა. ეს ხდება როგორც საკურორტო ზოლში, ისე მიმდებარე ფერდობებზე— ვინ ვის მიასწრებს, ვინ რამდენს დაიტაცებს. რა თქმა უნდა, აქ დიდი კორუფციაა. საქართველოს ხელისუფლებას არ გააჩნია ნება, რომ ეს ქაოსი მოწესრიგდეს. მოვა დრო და ამისთვის პასუხს ავებენ —თქვა არმაზ ახვლედიანმა.

არმაზ ახვლედიანი მოუწოდა საქართველოს ხელისუფლებას, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი

განვითარების სამინისტროს შეაჩერონ უკანონო მშენებლობები.

„ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ გომისმთაზე 80 - მდე უკანონო მშენებლობა შეჩერებული. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ მიმდინარეობს სახლების აღწერა და ნუმერაციის მინიჭება. ამჟამინდელი მონაცემებით აღწერილია 600-ზე მეტი საცხოვრებელი სახლი. ზედამხედველობის სამსახურის თანამშრომლები დღესაც ადგილზე იმყოფებიან! პროცესში ასევე ჩართულია ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულო, რომელიც მონიტორინგს ახორციელებს. უკვე რამდენიმე კვირაა მიმდინარეობს დაბეტონებული საბირკვლების ამოღება სპეცტექნიკის საშუალებით. გარდა ამისა, თვალსაჩინო ადგილებზე დამონტაჟდა გამაფრთხილებელი ბანერები, იმის შესახებ, რომ უკანონო მშენებლობის განმახორციელებელი

პირები დაჯარიმდებიან „საქართველოს სივრცითი დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსის“ 131 მუხლის 1 პუნქტის ა) ქვეპუნქტის მიხედვით 25 000 ლარის ოდენობით. მუნიციპალიტეტი მისი კომპეტენციის ფარგლებში ყველაფერს აკეთებს გომისმთაზე სიტუაციის დასარეგულირებლად, ოზურგეთის საკრებულომ წერილით მიმართა საქართველოს მთავრობას გომისმთის შემოქმედის ადმინისტრაციულ საზღვრებში მოქცევის შესახებ, მუნიციპალიტეტმა ასევე, შეისყიდა გომისმთის განაშენიანების გენერალური გეგმის პროექტი, რომლის დამტკიცების შემდეგ ამოქმედდება ახალი რეგულაციები!“—არმაზ ახვლედიანის ბრალდებების გარემო ასეთი კომენტარი გააკეთა გაზეთ „ალიონთან“ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის პრესსამსახურის უფროსმა ეკატერინე მგელაძემ.

საიშვლო ხილი საზოგადოებასა და ადგილობრივ ხელისუფლებას შორის

არასამთავრობო ორგანიზაცია მცირე ხნის ისტორიითა და შთაბეჭდავი შედეგებით

თამარ მარჯანიშვილი

„გურიის მედიატორთა ასოციაცია“ ის არასამთავრობო ორგანიზაციაა, რომელმაც, თავისი გაწონასწორებული, მშვიდი და ეფექტური საქმიანობით, საკმაოდ მოკლე დროში ავტორიტეტით მოიპოვა და საზოგადოებისთვის სასურველი, რეალური შედეგებიც დადო.

ასოციაცია წარმოადგენს საინიციატივო ჯგუფებსა და სათემო ორგანიზაციების კავშირს, რომელთა ძირითადი საქმიანობა თემში მუშაობაა.

„გურიის მედიატორთა ასოციაციის წევრი“ ახალგაზრდული სათემო ცენტრები შეიქმნა 2006 წელს „საქართველოს სტრატეგიული კვლ-

რის შემსწავლელი და ხელსაქმის კურსები); მოსახლეობისათვის სხვადასხვა სერვისების მიწოდება; მოსახლეობის ინფორმირება; საგანგებო კონკურსებში მონაწილეობა; ადგილობრივ თვითმმართველობასთან თანამშრომლობა.

ერთობ მასშტაბურად გამოიყურება 2006-2009 წლებში ჩატარებული სამუშაოები, როცა ახალგაზრდულმა ცენტრებმა სამიზნე სოფლებში განახორციელეს 40-მდე ინფრასტრუქტურული პროექტი - საუბნო გზების მოხრე-შვა, სადრენაჟე არხების გასუფთავება, საყანე ფართობებისა და სოფლის სასაფლაოს შეღობვა, სოციალურად დაუცველი ოჯახების დახმარება და სხვა.

მკითხველი, რასაკვირველია, იცნობს სამიზნე თემებსა და ამ თემებში არსებულ სათემო ახალგაზრდული ცენტრებს, მაგრამ, ჩვენი აზრით, წინამდებარე საგაზეთო მასალაში აუცილებელია მათი სრული ჩამონათვალის შეტანა: „ბაია - ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ბაილეთის თემი, „ჯუმა“ - ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ჯუმათის თემი, „კონხარა“ - ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის კონხარის თემი. ორგანიზაციას რეგიონის თითქმის ყველა თემში ჰყავს თავისი აქტივისტები.

2011- წლიდან დაიწყო მდღეაწეობა რეგისტრირებული არასამთავრობო ორგანიზაციის ეგიდით. ასოციაციამ განაგრძო თემებში არსებული სათემო ახალგაზრდული ცენტრების განვითარებაზე ზრუნვა, ახალგაზრდული ცენტრების მეშვეობით გააძლიერა ადგილობრივ თვითმმართველობასთან ურთიერთობები, აქტიურად ჩაერთო მოსახლეობის საჭიროებების კვლევებსა და მათი პრობლემების ადვოკატირების პროცესებში. დინამიურად მიმდინარეობს ახალგაზრდული საქმიანობები, მოსახლეობის ინფორმირება მათთვის საინტერესო საკითხებზე, საგანგებო კონკურსებში მონაწილეობის ხელშეწყობა, ასევე გაფართოვდა სამოქმედო არეალი, დღეს ორგანიზაციის საქმიანობებში ჩართულია ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის 5 თემი (ბაილეთი, ჯუმათი, თხინვალი, მერია, ნატანები).

„2011 წლიდან დღემდე ჩვენს სამიზნე თემებში განვახორციელეთ 3 სამწლიანი პროგრამა (დონორი ფონდი „საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრი“) და 12 პროექტი, რომლებიც შეესა-

ბებოდა ჩვენი ასოციაციის სტრატეგიულ მიზნებს (დონორები: ევროკავშირი, „ლია საზოგადოება საქართველო, ინოვაციებისა და რეფორმების ქსელი და სხვა)

სამწლიანი პროგრამების ფარგლებში სათემო ცენტრებში განხორციელდა 200-მდე ახალგაზრდული დონისიძიება; მოგვარდა 90-მდე მწვავე პრობლემა, რომელიც გამოვლინდა ჩვენი კვლევების შედეგად; ჩატარდა 20 ტრენინგ-სემინარი და ვაიცა 1000-მდე სხვადასხვა ზანათის კონსულტაცია; ასოციაციის ხელშეწყობით მოსახლეობამ მიიღო 10 მცირე გრანტი, ძირითადად მცირე მეწარმეობის განვითარებისთვის (ჯამში 40 000 ლარის ღირებულების).

შარშან კი, ასოციაციამ გააძლიერა გარემოს დაცვის მიმართულება. ჩვენს სამიზნე სოფლებში, საჯარო სკოლების ბაზაზე, შეიქმნა ეკოკლუბები. მათი ძირითადი საქმიანობებია ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული სადემონსტრაციო საქმიანობების ორგანიზება. გლობალური დათბობის საკითხებზე მოსახლეობის ინფორმირება და სხვა ღონისძიებების ორგანიზება. ეკოკლუბებმა ამ 2 წლის განმავლობაში მოიპოვეს დაფინანსება და განახორციელეს 4 პროექტი. (დონორი ფონდი „საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრი“), - გვითხრა მაკა ჩხარტიშვილმა.

ასოციაცია თავის სამიზნე თემებში წელიწადში ორჯერ აცხადებს კონკურსს „საუკეთესო ახალგაზრდული ინიციატივა“. ხდება კონკურსის შედეგად გამოვლენილი საუკეთესო ინიციატივის/პროექტის მხარდაჭერა. სულ განხორციელდა 12 მიკროპროექტი შემდეგ თემატიკებზე: ჯანსაღი ცხოვრების პროპაგანდა, გადამდები და ვირუსული ინფექციების პრევენცია, გარემოს დაცვა, სპეციალური საჭიროების მქონე ბავშვების ინტეგრაცია და სხვ.

ორგანიზაციას აქვს მკაფიოდ განსაზღვრული მისიის განაცხადი და გრძელვადიანი სტრატეგიული გეგმა, რომლითაც ხელმძღვანელობს თავისი საქმიანობების, პროექტების და ღონისძიებების დაგეგმვისას. ჰყავს 5 სათემო კოორდინატორი, 5 - ეკოკლუბის ხელმძღვანელი და 50-მდე - აქტიური მოხალისე. გურულ მედიატორებს სურთ, რომ რეგიონში ჩამოყალიბებული იყოს მაღალი პასუხისმგებლობის მქონე, ინფო-

რმირებული და განათლებული სამოქალაქო საზოგადოება, მოსახლეობა იყოს სოციალურად უზრუნველყოფილი და დასაქმებული, დაცული იყოს მისი უფლებები.

„გურიის მედიატორთა ასოციაციის“ მისიაა, რეგიონის, განსაკუთრებით სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის, ცნობიერების ამაღლება, მათი უფლებების დაცვა, ეკონომ-

მიზნებია: სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა; საზოგადოების სამოქალაქო ცნობიერების ზრდა; ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვა; საზოგადოებრივი ცნობიერების ზრდა დაემორჩილონ კანონს; არასამთავრობო ორგანიზაციების განვითარების ხელშეწყობა; თემის მობილიზება და სათემო მოძრაობის განვი-

როგორც „ალიონთან“ საუბარში ორგანიზაციის ხელმძღვანელი მაკა ჩხარტიშვილი ამბობს, „გურიის მედიატორთა ასოციაცია“ შეიქმნა 2011 წელს, ევროკავშირის მხარდაჭერით, პროექტის „დემოკრატიის სწავლების მოდელი“ ფარგლებში. პროექტის მიზანი იყო საზოგადოებასა და ხელისუფლებას შორის ჯანსაღი დიალოგის ჩამოყალიბება სამოქალაქო მონაწილეობის გზით. მას შემდეგ ორგანიზაციის წევრები წარმატებით ატარებენ მედიაციის პროცესებს და ასრულებენ მედიატორის როლს საზოგადოებასა და ადგილობრივ ხელისუფლებას შორის, რათა ხელისუფლებამ შეძლოს და საზოგადოებას მიაწოდოს გაუმჯობესებული, ეფექტური სერვისები ამა თუ იმ სფეროში. ასევე წარმართავენ მედიაციის პროცესებს მოქალაქეთა შორის სადავო საკითხებზე. დღეს

ევებისა და განვითარების ცენტრის“ ხელშეწყობით „სოფლის განვითარების ქსელური პროგრამის“ ფარგლებში. ახალგაზრდული ცენტრების შექმნის მთავარი მიზანი იყო გურიის რეგიონის თემებში არსებული მძიმე ეკონომიკურ-სოციალური პირობების გაუმჯობესება, სოფლად მცხოვრები ახალგაზრდების გააქტიურება და მათი მობილიზება სოციალურ სფეროში სასურველი ცვლილებების ხელშეწყობისთვის.

„გურიის მედიატორთა ასოციაციის“ ხელმძღვანელის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციებიდან ჩანს, რომ საკმაოდ მოცულობითი და მრავალპროფილურია ახალგაზრდული ცენტრების ძირითადი საქმიანობები: კულტურული ღონისძიებების ორგანიზება; არაფორმალური განათლების უზრუნველყოფა (კომპიუტერ-

იკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

„ამ მიზნით განვახორციელეთ საგანმანათლებლო და მოსახლეობის ინტერესთა დაცვაზე მიმართულ პროექტებს/ღონისძიებებს, შევთავაზებთ მოსახლეობას საჭირო სერვისებს და უზრუნველყოფთ ადგილობრივი ინტერესების გათვალისწინებას გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში.

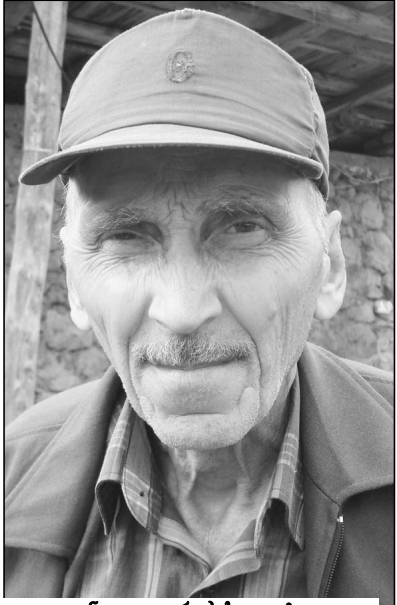
ეხელმძღვანელობთ რა, ურთიერთპატივისცემის და გუნდურობის, გენდერული თანასწორობის და ასევე მოსახლეობის აზრის გათვალისწინების და ჩართულობის პრინციპებით, გვერა, რომ მხოლოდ უკეთ ინფორმირებული და სამოქალაქო პასუხისმგებლობის მქონე საზოგადოება შეიძლება გახდეს ქვეყნის განვითარების საწინდარი. ასოციაციის სადღეისო

თარება; მოსახლეობის შესაბამისი ინფორმაციებით უზრუნველყოფა; გარემოს დაცვა და ეკოლოგიური უსაფრთხოების ხელშეწყობა; სოციალური პრობლემების შესწავლა... - დასძინა „ალიონთან“ საუბარში მაკა ჩხარტიშვილმა.

ერთი სიტყვით, ამ არც ისე დიდი ხნის ისტორიის მქონე ორგანიზაციას - „გურიის მედიატორთა ასოციაციას“, თავისი მრავალმხივი და პერსპექტიული საქმიანობით, დღეს უკვე მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს იმ „ცოცხალი სამკუთხედის“ შენებაში, რასაც საზოგადოება, ხელისუფლება და არასამთავრობო სექტორი ჰქვია. ამ სამკუთხედის სიმტკიცეზე რომ დიდად არის დამოკიდებული ქვეყნის მომავალი, ამაზე ორი აზრი არ არსებობს.

„ბამარჯვიბას იმ, ძვირით აღნიშნავს“, ანუ ალპინიზმი უმაცურებლო სპორტია

(თამაზ ბაქანიძის ხსოვნას)

ვანო ჯაფარიძის ფოტო

2019 წლის 8 ივლისს გარდაცვალა ცნობილი მთასვლელი, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ნატანის მკვიდრი თამაზ ბაქანიძე. იგი არა მარტო მთასვლელი, უძლიერესი მკვლევარიც იყო. მიხედავად სერეგანის ერთად გარჯიშობდა კლდეზე ცოცხად და იმ გუნდის წევრი იყო, რომელმაც მიხედავად სერეგანის თაონობით 1965 წელს პირველი ადგილი მოიპოვა იალტაში ყოფილი საბჭოთა კავშირის პირველობაზე.

მის ალპინისტურ მოღვაწეობაში მძიმე მოგონებებიც იყო...

1963 წლის 27 აგვისტოს იგი გურამ თიანათის მწველი იყო შხარაზე ტრავიკული ასვლისას. ასევე ძალზე მტკივნეული იყო მისთვის 1984 წლის ზამთრის ასვლა მწვერვალ უშმაზე, როცა დამბეობისას ვეპუვის ხელმძღვანელ ირაკლი გელდაშვილთან ერთად გოგი ზუმბაძე, დევი თარხნიშვილი, დათო კობახიძე, ვაა ტუშუერი, მურად ჭიჭინაძე ზეგამ ჩაიტანა (თამაზ ბაქანიძის ეს მოგონება პირველად 1997 წელს დაბეგდა გაზეთ „ალიონის“ ფურცლებზე)...

მეორე ვეპუში ხუთიდან სამი გურულები იყვნენ - თამაზ ბაქანიძე, დიმიტრი და თამაზ შარაშვილები.

პირველი ვეპუვი ირაკლი გელდაშვილის ხელმძღვანელობით 27 თებერვალს ავიდა

თამაზ ბაქანიძე, ნუგზარ ასათიანი, რევაზ ცქვიტინიძე (მწვერვალ იორწვერი, 19 აგვისტო, 1997 წ. შოთა ცხომელიძის ფოტო).

უშმაზე, მეორე - 28 თებერვალს. ჩვენი ვეპუვის ხუთეულის ბიჭები საღამოსკენ ისევ იმ კარავს დაუბრუნდნენ კედლის თავში, წინა ღამე რომ გათიხნეს. დაღლილები კი ვიყავით, მაგრამ არ დაძებნა, რადგან არ მომწონდა ან იქნებ გული მიგრძობდა კიდევ ცუდს. ვარსკვლავებით მოჭედოდი ცა იყო, ქვემოთ კი ლამაზებით დადიოდნენ. ვერ ვხვდებოდი, რა ხდებოდა. ჩვენ რაცით ბანაკთან კავშირზე ვავიცი, მაგრამ იმ დღეს არაფერი უთქვამთ, ალბათ გავვიფრთხილდნენ მათზე მყოფებს. მხოლოდ მეორე დღეს დავკვი-კვივდნენ: ბიჭები, ვენაცვალეთ, თქვენ მინც იმეორე ფრთხილად! ბიჭები აღარ არიან... მერე ჩვენც მოვიყვება ზევი და აღბედა

გადავრჩით. ეს უდიდესი ტრავმია იყო ჩემთვის“ - იგონებდა 1997 წელს ტურისტულ-ალპინისტური საზოგადოების გაზეთ „გურიის მიუბთან“ ინტერვიუში თამაზ შარაშვილი.

„შხარასთან“ და „უშმასთან“ შედარებით „ორწვერი“ ერთი უწყინარი მწვერვალია, მაგრამ 1997 წლის 19 აგვისტოს ასვლა ამ მწვერვალზე თამაზ ბაქანიძისათვის ერთ-ერთი დასამსხვრებელი იყო. მის გვერდით ხომ ამჯერად გამოუცდელი, მოყვარული მთასვლელი იყვნენ, რომელია ბანაკში მშვიდობიანი დაბრუნება ასეთ ცუდ ამინდში, მის გამოცდილებაზე იყო დამოკიდებული.

მასობრივ, როდესაც ამინდი იყო. ქედს რომ მივადექით, ამინდი გაუარესდა. მწვერვალზე ასვლის უნდა დავეცოდა და თამაზი დავიყოფიეთ გზა გავგვერდებინა.

ისეთი ვაჩნდი იყო ჩაწოლილი, რომ მწვერვალზე 10 მეტრშიც კი არაფერი ჩანდა. ჩვენ მანვე აღმართეთ გამარჯვების ნიშნად წერაყინები. სისარულისაგან ვყვირით, ვესურდა ერთმანეთისათვის მიველოცა მაგრამ თამაზმა გავგაჩერა:

— „მოლოცვა ქვემოთ, მშვიდობიანად რომ ჩავალი, იქ იქნება“...

მათილაც როდესაც დამუხტა გვერდით. შემდეგ თამაზს ამის გამო საყვედურად კიდევ აღბურ კლებში.

წელს ზაფხულში აჭარა-გურიის მთებში კვლავ უნდა წავსულიყავით. დავებარდა, იქ დაწერილებით მოგვითხრობდა უშმის ტრავმის დეტალებს. თუცა ეს არ შეეძლო. აბეჯრად ვიბრუნებოდი მასთან გაზაფხულის დასაწყისში ჩაწერილ ბოლო ინტერვიუს, სადაც იგი მისი ცხოვრების ბოლო წლებზე მოგვითხრობდა.

მოუხედავად ასაკისა, თამაზ ბაქანიძის კვლავ მთებისკენ მოუწველა გული.

— 2015 წელს გერმანელ ექიმთან ერთად ავედი მთინარწვერზე. მას შეილი დავუბეგა აღბეგებ და ეს ასეა მის ხსოვნას მოუძღვრა.

ავისტოს ბოლო იყო. მიული დღე ვართო. საღამოს ავედით მწვერვალზე. დასვლილებით ნახევარი საათი დავყავით იქ. თქვენს ნაცნობ „ორწვერს“ და სხვა მწვერვალებს ვადავებოთ ზემოდან თვალი და დასვება დავიწყეთ. პლატოზე ჩამოვდით. შემდეგ სვლა სახედავო იყო და პლატოზე

ამოვიყვით. ფეხები ზურგანთებში ჩავაწყვეთ და ასე ვავატარეთ ღამე. მე ვერმანულს კარგად ვვლიო და ჩემი მწველი დამით მის შვილზე მივეხედა... მეტეოსადგურში მთინარწვერის პლატოზე მეტარე წმ. მარინას ტაძრის მოძვარი მამა ლუკა (სახელაშვილი) დავხვდა. კარგი შეხვედრა შედგა. ის გერმანელი ექიმ შემდეგაც იყო ჩამოსული. აქამდე მიწერ-მოწერა ვაკეთებ.

მოძღვნი წელს ცნობილ კინორეჟისორ და მსახიობ ავთო ჩხაკვიშვილთან ერთად ავიდიდი მწვერვალზე.

თავდაპირველად ამინდს კარგი პარი უჩანდა, მაგრამ, შემდეგ გაუფუჭდა, დასველებით (თქვენ ამის გამოცდილება გავიქო). კარგი გვერდით, სადაც ხმურასა

და მთინარწვერის გავითი დაბე. პატარა-პატარა ზეგები წამოვიდა. ჩვენს კარავს გვერდით ჩაუარეს.

დილითაც ცუდი ამინდი იყო. მხოლოდ დღის 2 საათისათვის შეგებლით მწვერვალისკენ წასვლა. ერთი საათი ვართო. ამინდი კვლავ გაუფუჭდა. იტულებული გავხდით უკან დაბრუნებულიყავით...

ყოველ წელს დავდივართ გულაურში. ბიძინა გუგუბაძე იქ სამშველო სამსახურის უფროსია. იცით, ბიძინა ლანჩხუთელია, ძლიან ცნობილი მთასვლელი. 4-ჯერ 8-ათასიანი მწვერვალი აქვს გავიყვით. ევერესტზე (8848 მ.) სამხრეთის მხრიდანაც ავიდა და ჩრდილოეთიდანაც; იყო პიმალაისის ერთ-ერთ ურთულეს მწვერვალზე - დამპლაგორზე (8167მ.); ჩო-ოი-უზე (8201მ);

ბიძინა გუგუბაძე ამ რამდენიმე წლის წინათ მწვერვალ ნანგა-პარბატზე (8126 მ.) ასვლისას სასწრაფად გადაურჩა სიკვდილს. ეს მთა პაკისტანის ტერიტორიაზე, ყარაყორუმში მდებარეობს.

პაკისტანელმა თალიბებმა ნანგა-პარბატის სამაზო ბანაკში II უცხოელი მთასვლელი ჩაცხრილეს.

ამ დროს ბანაკში არ იმყოფებოდნენ ქართველი მთასვლელი ბიძინა გუგუბაძე და ავი ვივანი, რომლებიც 6100 მეტრის სიმაღლეზე იმყოფებოდნენ და თავდა-მსხველმძებრად იქამდე ასვლა ვერ შეძლეს.

რეგიონში საგანგებო მდგომარეობა გამოცხადდა და ნანგა-პარბატის ყველა ექსპედიცია შეწყდა. პაკისტანელმა სამხედროებმა გადაარჩინო მთასვლელი საკუთარ ქვეყანაში დაბრუნეს. ამიტომ იყო, რომ ბიძინა გუგუბაძემ ვერ შეძლო ნანგა-პარბატზე ასვლა. ამ მწვერვალზე ავი ვივანა ნამყოფი.

ახლა ჩემს გულაურის თავდადასავლებს დავუბრუნდები.

მარმანინ (2017 წ.) მარტის ბოლოს ვესტუმრე ბიძინას გულაურში. მარტის ბოლო რიცხვები იყო. ჩემი წამოსვლისას, დილით, ბიძინამ ვეპუვი წაიყვანა მთინარწვერზე. მე 3 საათისათვის უნდა ვავილო-დე ველაური-თბილისის ავტობუსს. ვიფიქრე კიდევ ერთხელ დავეგებოდი თხილამურებით. თქო. დავეგებო, მოხვედრის დროს დავგარდი. წამოვდებო ვეკადე, ვხვდებ მარჯვენა ფეხი მაქვს მოტეხილი... გამძვირდა, მაგრამ საბავიროს ზემო სადგურამდე მივედი.

მთასვლელის დიდი მეგობრის ვახტანგ ჭირიკაშვილის გაემ სამთო მოტოციკლით ჩამომხვანა ქვემოთ. თხილამურები მოეხსენა, ტურისტული „მათინები“ გადავიცი. „ხეივანი“ ჩავედი. მოტეხილი დადასტურდა. სასწრაფო-სამედიცინო ბრიგადამ დამის 1 საათზე ჩამოხვანა ქ. თბილისში, რესპუბლიკურ საავადმყოფოში...

შემდეგ ბიჭიკო ასკურავამ მიმეურნადა და მარმან კიდევ დავეგებო თხილამურებზე და 2-ჯერ ვიფიქრე პარაპლანით.

მეორე დამუხტა მამულების ქობთან მომწია. გაუსრდათ ჩემი ნახვა, რესტორანში წამიყვანეს.

შემდეგ მათი დახმარებით მე-2 საბავიროს ზემო „კულებზე“ ავედით და იქედან პარაპლანით უფრო შორს დავეგებო.

— თქვენი სპორტული წარმატებების შესახებაც საინტერესო იქნება მკითხველთათვის ვაცნობა.

— მუკლდერულობაში 1965 წელს მამა ხერგინის გუნდთან ერთად ვავხდი საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი.

1976 წელს ალპინიზმში ვავხდი სსრკ-ის ჩემპიონი. ტიან-შანში მწვერვალი „ვეგობის კედლის“ ყველაზე როდესაც ვზით გავლისთვის მივიღეთ ოქროს მედლები, რისთვისაც 10 დღე დავეგებო.

სამი წლის შემდეგ კი პამირში, ავღანეთის საზღვართან, ვეპუვირე ასვლა განვახორციელეთ მე-6 კატეგორიის სირთულის „ზუგვანდის სარკეზე“. 14 დღე-ღამის განმავლობაში მივიდიდი მწვერვალისკენ. აქედან 7 ღამე ფეხზე მივბრუნდებო, დავიბრუნებო ვავაიფეთ, ხოლო 5-ჯერ

მიმა ხერგინი, ტარიელ ლუკაშვილი, გიგლა წიკლაური, რომა გიუტაშვილი, თამაზ ბაქანიძე, ანატოლი მატუა. ზამთრის ასვლა სუარიკზე. 1965 წ. (ფიგნიდან „კაცი ლეგენდა“);

ჩამოვდილი და ნახევრად წოლა მოვახერხეთ.

1977 წელს ვივი ქართველიშვილის ვეპუვა, რომელმაც მეც ვიყავი, ბრინჯაო დაიშასურა აბალაკოვის პიკზე ასვლისათვის.

კიდევ ერთხელ ვეკინდა მორიგი ჩემპიონობის მოპოვების შანსი, მაგრამ ამინდის მკვეთრი გაუარესების გამო მწვერვალის მისაღვიობებიდან უკან დაბრუნდით.

— როგორც ვიცით, თქვენ პროფიციონტ მსატვარი ხართ და თქვენი მთის ჩანახატები დიდი პოპულარობით სარგებლობს. თქვენ გერმანიაშიც სატვადით. რა კავშირები გაქვთ ამ ქვეყანასთან.

— მე გერმანულ ენას კარგად ვვლიო. ინგლისურიც ვივი, რაც ძლიან მინუნელიყვანა მთაში ყოფნისას.

წლების წინ კრუასკას პიკზე ავიდივართ. ჩვენს ბანაკთან 3 გერმანელი მთასვლელი ჩამოვიდა. სწრაფად შეედა კონტაქტი. სადილზეც დავატყუეთ. ისინი ჩვენთან ახლოს საერთაშორისო ბანაკში იყვნენ. შემდეგ კვლავ მოვიყვანა კონტაქტი. დავეგებოდით. მიმოწერა ვეკინდა.

3-ჯერ გამოძებ ზაენეს ვინა გერმანიდან. უსახსრობის გამო ვერ შეგებლი წასვლა. ბოლოს, 2000 წელს 500 ლოლარი გამოძებ ზაენეს საბეზაროთი. 200 ლარი სახლში დავტოვე და სტამბულის გავლით ავტობუსით ვავებე ზაენე მოუნხენი.

ანშტანის ქალაქ ულში ჩავედი, ბავენ-ვიტერბერგის მხარეში. აქა ვერაპაში ყველაზე მაღალი ვითორი ტაძარი (მე-12 მე-15 საუკ.). პორტრეტებს ვხატავდი. თითო ნახატში 30-დან 100-მარკამდე მიხდიდნენ. უღმე საძინარო ნავსავურა და აქ ღუნას ნაბურბზე ველისაბეგებით სერნიბდნენ.

ჩემი ერთ-ერთი მასპინძელიყვანი პარმან ბული ყარაყორუმში, ნახვა პარბატზე იყო ნამყოფი. გერმანიდან ავტობუსში ვადავედი. აქ ერთ-ერთმა მთასვლელმა მიმილო, რომელთან ერთადაც ვიყავი მთინარწვერზე. 5 დღე სასტუმროში ვავატარე, 3 დღე კი მასთან ვიყავი სტუმრად სახლში, ინსბრუკში. ვიძებე ზაენე შემდეგ ისინი ჩვენთან ჩამოვიდნენ. ვივი ქართველიშვილმა გვიმოვა ბინა.სამაჩაბლოსა და აფხაზეთის კარადა, საქართველოს ყველა კუთხე მოვაართო. როცა ივებდნენ მთასვლელი ვიყავით, სადაც მივიდიო ფულს არ ვკარბოვდნენ.

— ბატონო თამაზ, თქვენი თაობის მთასვლელი საბჭოთა ბარიერების გამო პიმალაისის და ყარაყორუმის მწვერვალებზე ვერ ავიდნენ. ვის დავვისახლებლით მოძღენი თაობიდან?

— ჩვენს თანამემამულე ბიძინა გუგუბაძეზე ვისაუბრეთ. შემდეგ, პირველ რიგში რომან გიუტაშვილს. ჩვენ ერთად დავძლიეთ პამირის მთებში „ზუგვანდის სარკე“ და ჩემპიონის ოქროს მედლებიც მივიღეთ. რომ 1991 წელს ამერიკელ მთასვლელ დანიელ მაზურთან ერთად ავიდა ევერესტზე.

რომანს პამირიდან მოუწია პირდაპირ პიმალაისში წასვლა. მის ნეკაღში ჩვენი თანამემამულე, ოზურგეთის რაიონის

სოფელ შრომიდან თალიკო კუბუსიძე დავხმარა და დამოკიდებული საქართველოს დრომ შევეკრა. ქალბატონი თალიკო იქა ვათხოვილი და მისი მუღლე ნეკაღის სამეფო ტელევიზიის ოპერატორია.

1999 წლის 12 მაისს ავი ვივანი, ბიძინა გუგუბაძე, ბერი კამაშვილი, ლევ სარქისოვი ევერესტზე სამხრეთის მხრიდან ავიდნენ... 26 მაისს ჩრდილოეთის მარშრუტით მერაბ ზამაზი, ირაკლი უგულავა. ბიძინა გუგუბაძე შემდეგ ჩრდილოეთის მხრიდანაც ავიდა ევერესტზე. (წელს მათ რიცხვს ავთანდილ ცინცაძე შეემატა — რედ.)

ამთვან ყველაზე როდესაც ასვლა რომან გიუტაშვილს ჰქონდა. მას ძლიან მწირი ფინანსური რესურსი ჰქონდა და ბევრ აუცილებელ რამეზე მოუწია უარის თქმა. თავდაპირველად შეუძლიო მისი მწველიყვი, ამერკელი დანიელ მაზური იყო, მაგრამ 30 წლის მთასვლელი რომან დაარწმუნა, რომ მას მწვერვალზე ასვლა შეეძლო. მწვერვალზე ავიდნენ. (მათი ვეპუვიდან კიდევ 6 კაცი ავიდა) უნებდაის მარაგის ამოწურვის გამო რომან ცუდად შეიქნა. იგი თოვლში დავლეს და ქვევით, ბანაკს შეატყობინეს.

დამის 1 საათზე ვივიდა მამულების პირველი ვეპუვი. ვერ ავიდნენ რომანთან, 2 საათის შემდეგ უკან დაბრუნდნენ. შემდეგ მამუელია მეორე ვეპუვი ვივიდა. უკარბული მთასვლელი ვვარად საკიკა (ზარკოვი) ავიდა რომანთან. შემდეგ კხვიძე შეუერთდნენ. უნებდაის ბალინი აუტანეს და ცხელი ჩაიც დაღლევენს... რომან მამულებთან ერთად დავეგა ბანაკში...

გული მწყდება, რომ ჩვენი თამაზ შარაშვილი (თოვლის ვიჭი“) ვერ მიხვდა პიმალაისის მწვერვალებზე. იგი ერთ-ერთი საუკეთესო მთასვლელია არა მარტო საქართველოში, მაგრამ იქ წასვლა მარტო ფიზიკურ მომხადებაზე არა დამოკიდებული, სათანადო დაფინანსებას საჭირო...

აქ ჩვენი ინტერვიუ შეწყდა. ვითხარა, რომ მიმიდენო თვეში კვლავ ვეწვევოდა „ალიონის“ რედაქციაში. მოსვლით ვერ მოვიდა, მაგრამ მომლორით 2-ჯერ დავვიკავებოდა. უნდადა მეტი ეთქვა გერმანელი მთასვლელის გულისხმიერებასა და დახმარებაზე.

— ვინმე არ გამოგვრჩენს. ზაფხულში საერთაშორისო, ჩვენი ნაცნობების, მესხების კარავში კიდევ ჩავწერთო... ბადრი ინგოროვა მომიკითხეთ, ვერ მოვახერხებ მისი ნახვა (ანსამდე „შვიდკაცას“ წვერი ბადრი 1997 წელს კავკასიონზე ჩვენი ექსპედიციის წევრი იყო)...

სამწუხაროდ თამაზ ბაქანიძე გარდაიცვალა.

ვეფურცლავ წლების მანძილზე ვაკეთებულ ჩანაწერებს და გული მწყდება ოზურგეთის საზოგადოებამ ერთხელაც ვერ მოუწყო შეხვედრა ასეთ ტელევიზიან მთასვლელს, არ მიიწია არც ერთ ტურისტულ ლინისძებაზე. ვერ მოვაწყვეთ მისი საინტერესო ნახატების გამოფენა...

მაგრამ თამაზ ბაქანიძის სახელი დავიწყარია ქართველ და უცხოელ მთასვლელთა თაობებში - ალპინიზმი ხომ უმაცურებლო სპორტია.

გურული მოჭადრაკეების წარმატებული საჭადრაკო სეზონი ბრძოლაში

ალბათ, ჭადრაკის გულშემატკივრები არ შეგვედავებინან თუ წლებიდან წლები საჭადრაკო სეზონი რეგიონის საჭადრაკო ისტორიაში ყველაზე წარმატებულად ჩაითვლება. ყოველ შემთხვევაში სტატისტიკურად ჯერჯერობით ასე ჩანს. მართლაც, ჯერ წლის დამთავრებამდე შორსა და ახალგაზრდა გურულ მოჭადრაკეებს უკვე საუკეთესო მონაგარი აქვთ. თუმცა, ისიც უნდა ითქვას, რომ ამას ხელი შეუწყო საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის წლებიდან წლები კალენდარმა, რომლის მიხედვით მართლ დასავლეთ საქართველოში 7-8 საერთაშორისო ტურნირი ჩატარდა. ასე რომ, ჩვენი მოჭადრაკეებისათვის უფრო ხელმისაწვდომი გახდა 30-ზე მეტი ქვეყნის წარმომადგენლებთან გამოცდათ თავიანთი შესაძლებლობები.

თავშივე უნდა ითქვას 10 წლის **თენგიზ თოიძის** შესახებ. მას კარგად იცნობენ საჭადრაკო წრეებში, მაგრამ

მინსკში მსოფლიო პირველობაზე ბრწყინვალე დებიუტის შემდეგ, მის მიმართ, როგორც მომავლის იმედი, დაინტერესება და ყურადღება ჭადრაკის მესვეურებისა და სპეციალისტების მხრიდან განსაკუთრებული გახდა. შეგახსენებთ, წელს მან ჯერ მუნიციპალური და რეგიონული ჩემპიონატები და სხვა ადგილობრივი ტურნირები მოიგო, შემდეგ საქართველოს პირველობაზე (უმადლეის ლიგა) მსოფლიო პირველობის საეზური მოიპოვა, ხოლო ბათუმის საერთაშორისო ტურნირში პირველი ადგილი აიღო. მინსკში, 200 -ზე მეტ მონაწილეს შორის, თენგიზს რეიტინგული განთავსებით სასტარტო 145-ე ადგილი ერგო. მაგრამ მისთვის სასახლოდ უნდა ითქვას, რომ მან 9 შესაძლებელიდან 7 ქულა დააგროვა, თანაც მასზე 250-300 ერთეულით მაღალი რეიტინგის მქონე მოჭადრაკეებთან და მე-4 ადგილი დაიკავა. ამასთან, პირადი რეიტინგი +99 -

ით გაუმჯობესა. აღსანიშნავია ისიც, რომ ჩემპიონატში მონაწილე ხუთი რჩეული და ტიტულოვანი ქართველიდან ყველაზე მაღალი შედეგი თენგიზმა დალო (!).

არანაკლებ შთამბეჭდავია ახალგაზრდა გურული მოჭადრაკეების წარმატება ზაფხულის არდადეგების პერიოდში. ბათუმში (სამჯერ) ფოთში (ორჯერ), ტყიბულსა და ამბროლაურში ჩატარებულ ძლიერი წარმომადგენლობის საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირებში გურულებმა ჯამში 21 საპრიზო ადგილი მოიპოვეს და შესაბამისი მედლები, თასები, დიპლომები და სოლიდური ფულადი პრიზები აიღეს.

ოზურგეთელებმა ჯამში 12 საპრიზო ადგილი დაიმსახურეს. ეს შეძლეს: **თენგიზ თოიძემ**, **დემბა მამარია** და **თეკლა ასათიანებმა** (შესაბამისად ერთი ვერცხლი, ორი ბრინჯაო), **ანა მგერელიძემ** (1 ოქრო, 1 ვერცხლი), **ნათია** და **ლიზი ვასაძეებმა** ((შესაბამისად 1 ვერცხლი და 1 ბრინჯაო), **სანდრო გოგუაძემ** (ბრინჯაო) ნიკა ბარამიძემ (ბრინჯაო) **ანდრია კიკაბიძემ** (ბრინჯაო), დიდებიდან კი თავი გამოიჩინეს საჭადრაკო კლუბ „გურიას“ წევრებმა საერთაშორისო ოსტატმა **ნიკა ჩხაიძემ** (2 ოქრო, ერთი ვერცხლი. ერთი ბრინჯაო), ოსტატობის კანდიდატებმა **ნინო წითაიშვილმა** (ოქრო ბლიცში) და **გიორგი გოგოლაურმა** (ვერცხლი).

საპრიზო ადგილზე ვერ გავიდნენ, მაგრამ კარგად ითამაშეს **ლუკა მანარაძემ** და **გიორგი ხოხლენკომ**, რომლებიც მხოლოდ ნახევარი ქულით ჩამორჩნენ საპრიზო ადგილს.

ლანჩხუთელების მონაგარია 14 საპრიზო ადგილი. რომელთა შორის ყველაზე მეტი მოდის **მარიამ ჩხაიძეზე** (2 ოქრო, ერთი ვერცხლი) და **მიხეილ აფხაზაფაზე** (1 ოქრო, ორი ვერცხლი. ერთი ბრინჯაო), **ნინო გუნია** (ოქრო და ბრინჯაო). პრიზორები გახდნენ ასევე, **ნატალი იმბაძე**, **მარიამ სარიშვილი**, **ქეთი კილასონია**, **ავთანდილ ჯანაშია**, **თენგიზ სტურუა**, **ლევან კომახიძე**, **ლუკა კოხანაშვილი**. დიდებიდან კი სენიორთა ჩათვლაში ოსტატობის კანდიდატმა **ტარიელ ხუხუნიანიშვილმა** გამოიჩინა თავი

ჩოხატაურიდან თავი **საბა ბოლქვაძემ** ისახელა რომელმაც თანატოლთა შორის ბლიც -ტურნირში პირველი ადგილი აიღო და ოქროს მედალთან ერთად ფულადი პრიზიც მიიღო.

ტურნირთა დებულებები ასევე ითვალისწინებდა საუკეთესო მწვრთნელების გამოვლენას, რომლის კრიტერიუმები სხვადასხვა ასაკობრივ კატეგორიაში მონაწილე აღსაზრდელების სპორტულ შედეგებს ეფუძნება. გურიის წარმომადგენლები არც ამ მხრივ ჩამორჩნენ. მათ სომეხ, აზერბაიჯანელ, უკრაინელ და ქართველ მწვრთნელებთან კონკურენციაში გამოავლინეს თავი. ეს შეძლეს: **ოზურგეთელმა ნინო წითაიშვილმა** (ორჯერ, მ.შ. ერთჯერ პირველი პრიზი) და **ლანჩხუთელებმა ტარიელ და ადამ ხუხუნიანიშვილებმა**. ნინომ ბათუმის ტურნირებში, ხოლო ტარიელმა და ადამმა რაჭა-2019“-ში და „ტყიბული-2019“-ში.

მინდა აქვე ავღნიშნო საჭადრაკო კლუბ „გურიის“ წევრის ოსტატატ

სანდრო ებრაღიძის წარმატება საქართველოს კორპორაციულ ჩემპიონატში, სადაც მაღალი კონკურენციის პირობებში ჩემპიონობა მოიპოვა და ევროპის პირველობის საეზური აიღო.

როგორც თავში ავღნიშნე, ჯერ კიდევ ადრეა საჭადრაკო სეზონის შეჯამება, რამეთუ წლის ბოლომდე კიდევ არაერთი მნიშვნელოვანი ღონისძიება გველის. წინაა 2019 წლის მუნიციპალური და რეგიონული ჩემპიონატები. ასევე საქართველოს პირველობის პირველი ლიგა. წლის ბოლომდე მეტად მნიშვნელოვანი 12 ტური გვაქვს დარჩენილი საქართველოს საკლუბო ჩემპიონატზე. ჭადრაკის მოყვარულებმა იციან, რომ ჩვენი რეგიონი აქ ორი გუნდითაა წარმოდგენილი- ოზურგეთის „გურია“ და ლანჩხუთის „ლანჩხუთი“. დღეისათვის, ოზურგეთელებს 26, ხოლო ლანჩხუთელებს 20,5 ქულა აქვთ და ათ გუნდს შორის V-VI პოზიცია უკავიათ. ამ ჩემპიონატში დაფების მიხედვით ლიდერობს თენგიზ თოიძე, რომელსაც თავის დაფაზე 6 ქულა აქვს. კალენდრის მიხედვით ოზურგეთელები უახლოეს მატჩს 14 სექტემბერს ჩაატარებს სტუმრად სამტრედიის „სამტრედიასთან“.

ვიმედოვნებთ, ჩვენი მოჭადრაკეები წლის ბოლომდე დარჩენილ ტურნირებში განამტკიცებენ მიღწეულ შედეგებს.

ზურაბ ანდლულაძე,
გურიის ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტი.

ოზურგეთის სამუზეუმო გაერთიანებაში დაცულ კოლხური კულტურის ბრინჯაოს განმეზ მალე მპროკა გაიცნობს

27 ივლისიდან 4 აგვისტომდე ჩვენს მუზეუმს სტუმრობდა ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, გერმანიის არქეოლოგიის ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი 2017 წლიდან ბატონი ვონი აფაქიძე.

ბატონი ვონი მუშაობს გერმანიის სამეცნიერო-კვლევითი საზოგადოების სამეცნიერო პროექტზე: „ბრინჯაოსა და ადრე რკინის კოლხური კულტურის განმეზ დასავლეთ და ცენტრალურ კავკასიაში“. კვლევის შედეგები გამოქვეყნდება გერმანიაში.

ოზურგეთის სამუზეუმო გაერთიანებაში დაცულია ურეკის (2 განბი), მაკანეთის, შრომის, ვაკიჯურის, ბაღდადის და ლაითურის განმეზი. ურე-

კის ბრინჯაოს ერთი განბი კოლხური კულტურის ერთ-ერთი უადრესი განბია. როგორც ბატონი ვონი მოუთითებს, გურიის ზღვისპირეთი ბრინჯაოს ხანაში კოლხური კულტურის ჩამოყალიბების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რეგიონი უნდა ყოფილიყო.

ბატონი ვონი მოუთითებს, რომ ოზურგეთის ბრინჯაოს განმეზის შესწავლა პრეისტორიული არქეოლოგიის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ასპექტია. ოზურგეთის მუზეუმში დაცული განმეზი ერთიანი კოლხური კულტურის ძეგლებია. განმეზის უპირველესი დანიშნულება იყო მათი შეწირვა წარმართული დებოებისადმი. ამ რიტუალის

დამდასტურებელი არაერთი მონაცემი მოტანა შეიძლება. კერძოდ, შეწირვის რიტუალის დაწყებამდე ხდებოდა ბრინჯაოს განმეზში შემაჯავლი ნივთების დამტვერვა ან საგანგებოდ დაზიანება. განმეზში შემაჯავლი ბრინჯაოს ნივთებზე ხშირად გვხვდება ცეცხლის ნაკვალევი, რაც ამ ნივთების რიტუალურ ცეცხლში ყოფნაზე უნდა მოუთითებდეს. განმეზი უპირატესად შეიცავს სხვადასხვა ტიპის სპრიჯაოს კოლხურ ცულებს, თონებს, სეგმენტისებრ იარაღებსა და ბრინჯაოს ზოდებს. განმეზის შემადგენლობაში ზოგჯერ თავს იჩენს ბრინჯაოს სხვა ტიპის ნივთები და სამკაულიც, მაგალითად, შუბის პირები და ფიბულები. თუმცა, განმეზის შემადგენლობაში წამყვანი ნივთები მაინც ბრინჯაოს კოლხური ცულები, თონები, სეგმენტები და ასევე ბრინჯაოს ზოდებია.

კოლხური კულტურის გავრცელების არეალი გვიან ბრინჯაოს და ადრე-ერკინის ხანაში, განსაკუთრებით კი ბ. წ. II ათასწლეულის დასასრულსა და ბ. წ. I ათასწლეულის დასაწყისში მნიშვნელოვნად ცდებოდა დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიას და მოიცავდა თანამედროვე სამხრეთ-აღმოსავლეთ თურქეთსაც, სადაც, მაგალითად, ართვინსა და ორდუში კოლხური კულტურის ბრინჯაოს განმეზა აღმოჩენილი. კოლხური კულტურის გავრცელების არეალში შემოდიოდა ასევე თანამედროვე მესხეთი და შიდა ქართლის ტერიტორიების აღმოსავლეთი და ცენტრალური ნაწილები, ასევე ჩრდილო-დასავლეთ კავკასიაც. აღნიშნული ტერიტორიების ფარგლებში ყველაზე გვხვდება ბრინჯაოს განმეზი, რომელიც კოლხური კულ-

ტურის ფრიად საყურ-დებო ფუნოქნია. ამასთან, მკითხველს მინდა გავაცნო შესანიშნავი პიროვნების, საქართველოს დიდი მოყვარულის, არქეოლოგის, ისტორიკოსის, მეცნიერის, ღირსეული მამულიშვილის ბატონი ვონი აფაქიძის ბიოგრაფია.

დაიბადა ზუგდიდში. დაამთავრა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. სამეცნიერო-პედაგოგიურ და კვლევით სამუშაოებს აწარმოებდა ბერლინის თავისუფალ და ტიუბინგენის უნივერსიტეტებში, ასევე გერმანიის არქეოლოგიის ინსტიტუტში. მონაწილეობდა ტროას საერთაშორისო არქეოლოგიურ გათხრებში.

2005 წელს თბილისში თორმეტი ქვეყნის ჰუმბოლტელთა მონაწილეობით ჩატარა სიმპოზიუმი თემაზე: „სამხრეთ კავკასია ევროპული ინტეგრაციის გზაზე“, ხოლო 2007 წელს - შავი ზღვის აუზის ქვეყნებისა და გერმანიის ჰუმბოლტელ არქეოლოგებთან ერთად სიმპოზიუმი თემაზე: შავი ზღვის აუზი ბ. წ. 5000-500 წწ. კომუნიკაცია კავკასიასა და კარპატებს შორის“. ვონი აფაქიძის კვლევის ძირითადი მიმართულებებია: კავკასიის ბრინჯაოსა და ადრე რკინის ხანის კულტურები, ქრონოლოგია არქეოლოგიაში, კოლხეთის არქეოლოგია, ტროას არქეოლოგია ისტორია და კულტურა.

2007 წლიდან 2017 წლამდე გახლდათ სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი თბილისში. გამოქვეყნებული აქვს 80-ზე მეტი ნაშრომი, მათ შორის დიდი ნაწილი დაბეჭდილია საყოველთაოდ აღიარებულ

მაღალრეიტინგულ გამოცემებში.

1993 წელს იყო გერმანიის სასწავლო აკადემიური გაცვლების სამსახურის სტიპენდიანტი, 1996 წელს - გერმანიის არქეოლოგიის ინსტიტუტის სტიპენდიანტი, 1998, 1999, 2003, 2006, 2010 და 2016 წლებში - გერმანიის ალექსანდრე ჰუმბოლტის ფონდის სამეცნიერო სტიპენდიანტი.

ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატია 1989 წლიდან დოცენტის წოდება მიენიჭა 1993 წელს. დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი დაიცვა 2002 წელს. პროფესორის წოდება მიენიჭა 2004 წელს. სრული პროფესორია 2006 წლიდან.

ამჟამად ბატონი ვონი, ოჯახთან ერთად, ცხოვრობს და მოღვაწეობს გერმანიაში - ბერლინში.

როგორც ზემოთ ავღნიშნეთ, იგი მუშაობს გერმანიის კვლევითი საზოგადოების სამეცნიერო პროექტზე „ბრინჯაოს ადრე რკინის ხანის კოლხური კულტურის განმეზი დასავლეთ და სამხრეთ კავკასიაში“.

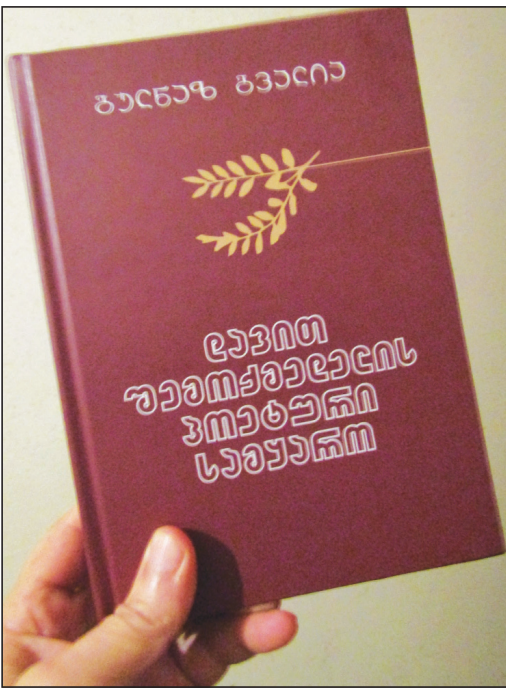
ბატონი ვონის მიღებული აქვს სამშობლოს მაღალი ჯილდოები: საქართველოს ეროვნული პრემია, ბრწყინვალეების ორდენი, წმინდა თამარ მეფის ოქროს ბეჭედი, წმინდა ნინოს ბრილიანტის ჯვარი, წმინდა გიორგის ოქროს სამკრდე ზატი და სხვა.

ჰყავს მეუღლე და ორი შვილი.

მანანა ლომაძე,
ოზურგეთის სამუზეუმო გაერთიანების ფონდების მთავარი მცველი

„ღაპრით უმომხედელის კომეტური სამყარო“

ასე ჰქვია კრიტიკოს გულნაზი გვალას 552-გვერდიან წიგნს, რომელიც „მომხედელის სამყარო“ ახლახან გამოვიდა. წიგნის ერთი უმომხედელი სახეობაა „ლიტერატურულ გურბანას“ პროფ. ამ პრცემლი ნაშრომისთვის თვალის ერთი გადავლევითაც ჩანს, რომ ავტორმა ჩვენი მშობრის, თანამედროვეობის ერთ-ერთი თვალსაჩინო ქართველი კომეტის, უმომხედელი უმომხედლის საკადრისი სათქმელი თქვა.

ტკივილი ჩამოფეხა... კრიტიკოსმა გულნაზი გვალამ, ერთი შეხედვით, მეტად გაბეჯული ნაბიჯი გადადგა, როცა თანამედროვეობის ამგვარი პოეტური პანორამის წარმოდგენა დაიწყო და ამ ზოგადი განაზრახვის შესასრულებლად გამოიყენა ერთი თანამედროვე პოეტის – დავით შემოქმედლის – პოეზია (ლექსები და პოემები).

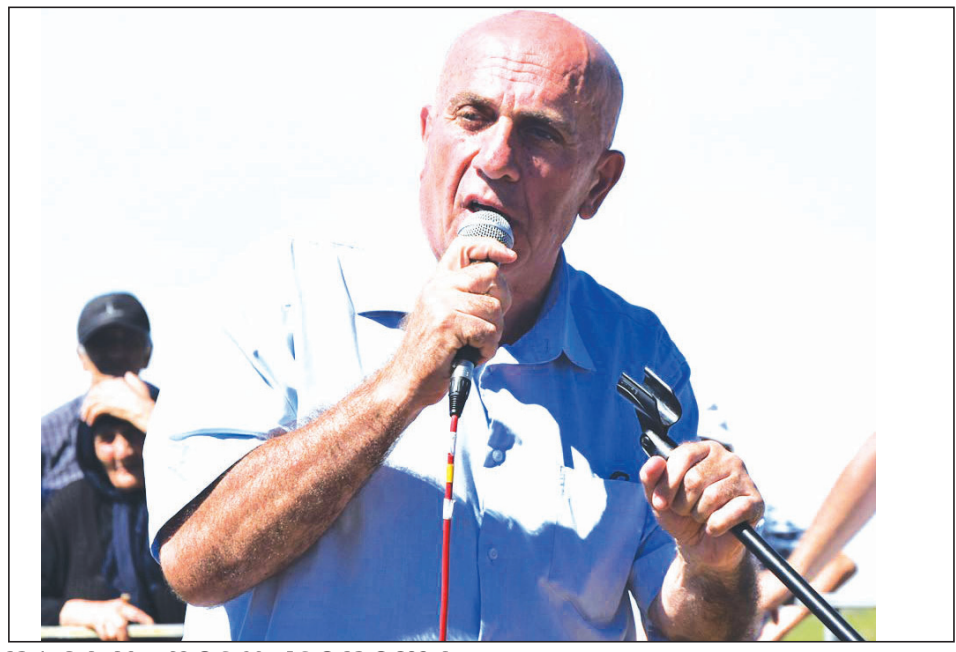
უნდა ითქვას, რომ შედეგი თვალსაჩინოა: კრიტიკოსმა შეძლო ხელშეხებად წარმოეჩინა ამ გამორჩეული პოეტის შემოქმედების არსებითად ყველა წახნაგი, უფრო სწორად, პოეტის თანაგანმცდელად, თანაშემოქმედად გარდასახულიყო იმ ენების, იმ ტკივილისა და სიხარულის წარმოჩენისას, რაც დავით შემოქმედლის პოეტურ კრებულებში დამწკნარა დროთა განმავლობაში.

აუცილებელია ამ წიგნის მკითხველმა გაითვალისწინოს, რომ ეს არ არის ტრადიციული მონოგრაფია ერთი მწერლის შემოქმედების შესახებ. ეს პოეტის შემოქმედების პრიზმაში დანახული და სუბიექტურად არეკლილი თანამედროვეობაა. ამიტომაც ამ წიგნი-ექსპერიმენტისათვის ასეც შეიძლება გვეწოდებინა: მედიტაციები პოეტის თემებზე.

წინამდებარე წიგნის საინტერესო თავებსა და პარაგრაფებს მძაფრად სცემს ჩვენი მშფოთვარე ქვეყნის ძარღვი, მოჟინავს ეპოქის სისხლი და ცრემლი, ისმის ურჩი სიმღერა და გულმოკლული კენესა, გვესაუბრება მოხუცი და ბავშვი, ბრძენი და სალონი... რაც მთავარია, კვლავ სცემს სიყვარულით ანთებული გული, რომელსაც დრომ ცნულის არტახები დაახვედრა... და ისმის პოეტის შემახილი – როგორც ეპოქის ლოზუნგი:

„გადამიჩინეთ სიყვარული!“
გვეჩვენება, რომ ეს წიგნიც ამ დრამატული მახილის ექა...“

ამთავნილი არაბული, აკადემიკოსი.

ღაპრით უმომხედელი

ბომბოსთა

მთებს ქვემოთ თოვლა ნისლის ფაფარი, იწვა, ვით მშვიდი ზღვა მოთენთილი, შორს შემოქმედის მთაზე ტადარი, და მთები მთებზე შემოხეთქილი.

სამშობლო მხოლოდ ცრემლი არ არის, აღიდგორებულ სპაზე ღიღია, მოითარეშებს ნისლთა ლაშქარი, მთებს და სამზეოს გზებით მიდიან.

აქ, ღვთის სადგომში რა დაგვაძინებს, დაღექ და ვარსკვლავთ კოცონი თვალი, საცაა ალბათ ბეჭზე გავიდეთ, გურიის მთებზე დაგდებულ მთვარეს.

ქარი კეცავდა სველ წიფლებს მალღებს, სუფრასთან გვექდით ოცი ფირალი, და სულგაყიდულ ოხრანკის ძაღლებს,

ბედს აწყველიდა ნასაკირალი. გავტეხეთ პური, ორადნახალი არაყი ფეთქდა, ვით თოფი ფილთა, თითქოს ახადა ლექსმა ყავარი, სატევარივით ვიმიშვლეთ სიტყვა.

მასპინძელივით ხარობდა ჭერი, ერთსაც არ ერქვა ჩვენში სტუმარი, გურული ნენას თავშალისფერი ღამე კარებთან იწვა მღუმარი.

მთვარე მეგზურად მსურს რო ვიახლო, ზეცა წმინდაა, ვით ანგელოსი, გურია – უფლის ჯილდო ცის ახლო, ამ ჩვენს ღვთის ნალოც საქართველოსი.

ოზურბეთის ჭაბუკ ფეხბურთელთა წარმატება სოზში

2019 წლის 24-29 აგვისტოს ქ. სოზში გაიმართა ტრავიკულად დაღუპულ „კოლხეთი“ 2-ის ახალგაზრდა ფეხბურთელის ნუგზარ (ნუტი) ლემონჯავას სახელობის თასის გათამაშება. შეჯიბრებაში მონაწილეობას ღებულობდნენ: ფოთის „კოლხეთი“, ზუგდიდის საფეხბურთო სკოლა, ხონის სასპორტო სკოლა, მარტვილში თბილისის „დინამოს“-ს აკადემია, სენაკის „ქუჯი“, სამტრედიის „სამტრედია“, ხობის „კოლხეთი“ და ოზურგეთის სასპორტო სკოლის (დირექტორი გელა შაფაქიძე) ჭაბუკ ფეხბურთელთა გუნდები. ოზურგეთის გუნდის

მთავარი მწვრთნელი გახლდათ ვია ტულუში, თანაშემწეები რამაზი ასკუროვა, თორნიკე წულაძე, თემურ ღლონტი. მწვრთნელ-კონსულტანტი კი სასპორტო სკოლის ფეხბურთის მთავარი სპეციალისტი გოჩა კრასოტკინი. გუნდები განაწილდნენ ორ ჯგუფად. ა ჯგუფი: ხობი, ოზურგეთი, სამტრედია, ხონი; ბ ჯგუფი: ფოთი, ზუგდიდი, მარტვილი, სენაკი. აქვე გაგაცნობთ ჩვენი ჯგუფის შეხვედრების შედეგებს. 24 აგვისტო ხობი-ხონი 5-2; ოზურგეთელებმა კი ანგარიში 4-3 დაამარცხეს სამტრედიელი თანატოლები. გოლები გაი-

ტანეს: ლუკა ბართაიამ 2; გუჯა ნათიძემ და თორნიკე კუნჭულიამ. 25 აგვისტო სამტრედია-ხონი 6-2; ჩვენი გუნდი კი დამაბულ ბრძოლაში ანგარიში 1-2 დამარცხდნენ მასპინძლებთან, ხობის გუნდთან გოლი კი გუჯა ნათიძემ გაიტანა. 27 აგვისტოს ხობი-სამტრედია 2-2; ოზურგეთელებმა კი ანგარიშით 7-4 დაამარცხეს ხონელი ფეხბურთელები. გოლები გაიტანეს: გუჯა ნათიძემ 2; ალექო ცერცვაძემ 2; ზურა გეგიაძემ, ელგუჯა ბაჯელიძემ და ლუკა ჩხარტიშვილმა. ჩვენმა გუნდმა ჯგუფში მე-2 ადგილი დაიკავა და ნახევარფინალში გავიდა. ნახევარფინალები 28 აგვისტოს გაიმართა. ხობის და მარტვილის მატჩი ფრედ 1-1 დამთავრდა. 7 მეტრიანი საჯარიმო დარტყმები უკეთესად მარტვილელებმა დაარტყეს და ფინალში გავიდნენ, ხოლო ჩვენი ფეხბურთელები ზუგდიდელ თანატოლებთან დამარცხდნენ. 29 აგვისტოს გაიმართა ფინალური მატჩი ზუგდიდისა და მარტვილის გუნდებს შორის. ანგარიშით 3-2 გაიმარჯვეს მარტვილის ნორჩმა ფეხბურთელებმა და ტურნირის მთავარ თასს დაუფლენ. მე-3 ადგილ-ისათვის კი ერთმანეთის პირისპირ ისევ წარსდგნენ ოზურგეთისა და ხობის ფეხბურთელები. ჩვენი ფეხბურთელები ხობელებთან რევანშის სურვილით გამოვიდნენ და შედეგად არ დაახანა მათ მეტოქე 4-0-ზე გაანადგურეს და ტურნირში მე-3 საპატიო ადგი-

ლი დაიკავეს. ამ მატჩში ბურთები გაიტანეს ბექა გოგოლაურმა, გუჯა ნათიძემ, ზურაბ გეგიაძემ და ლუკა ჩხარტიშვილმა. ტურნირის დამთავრების შემდეგ გაიმართა გამარჯვებული გუნდების დაჯილდოება. ოზურგეთელ ფეხბურთელებს გადაეცათ თასი მე-3 ადგილისათვის და აგრეთვე თითოეული ბავშვი დაჯილდოვდა სამასხვრო დიპლომით. ტურნირის საუკეთესო ნახევარმცველად კი დასახელდა ოზურგეთელი ბექა გოგოლაური. აქვე გაგაცნობთ გამარჯვებულ ბიჭებს: ირაკლი კავაზაშვილი, ლუკა ზურციძე (ქვემო ნატანები); ალექო ცერცვაძე, დიმიტრი პერხანოვი, ლუკა ბართაია; გიორგი ხომერიკი, ლუკა მასარაძე, გიორგი პატარაია, (ზემო ნატანები); გუჯა ნათიძე (ლაითური); ზურაბ გეგიაძე, გიორგი გათენდაშვილი (ლიხაური); ბექა გოგოლაური, ნიკა დოლიძე, ლუკა ჩხარტიშვილი (ოზურგეთი); ელგუჯა ბაჯელიძე (ბახვი). ლამა კოპალაძე (ოზურგეთი). ნუგზარ (ნუტი) ლემონჯავა დაიბადა 1996 წლის 29 აგვისტოს. ბავშვობაში თამაშობდა ხობის „კოლხეთის“ ჭაბუკ ფეხბურთელთა გუნდში (მწვრთნელი რევაზ ქაშიბაძე) 2011-2012 წლებში თამაშობდა ხობის „კოლხეთი“ 2-ის გუნდის შემადგენლობაში (მწვრთნელი ალექსანდრე სანაია). 2013 წლის 11 აგვისტოს ახალგაზრდა ასაკში ტრავიკულად დაიღუპა.

7 დღის ამინდის პროგნოზი

ელ-ქამი +14+23 9 სექტემბერი ორშაბათი	მზე, ღრუბლი +14+23 10 სექტემბერი სამშაბათი	მზე, ღრუბლი +14+24 11 სექტემბერი ოთხშაბათი	მზე, ღრუბლი +14+25 12 სექტემბერი ხუთშაბათი	მცირე წვიმა +14+22 13 სექტემბერი პარასკევი	ელ-ქამი +14+24 14 სექტემბერი შაბათი	მცირე წვიმა +14+21 15 სექტემბერი კვრა
---	---	---	---	---	--	--